

Datum

2023-06-22

Diariennr

23/00360

Tertialrapport april 2023

**Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i
Västernorrlands län
1 januari – 30 april 2022**

Fastställd av förbundsdirektionen 2023-06-28

Innehåll

Ordförande har ordet.....	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Vårt uppdrag	4
Årets fyra första månader	5
Omvärldsanalys och förväntad utveckling.....	6
Medarbetare	
God ekonomisk hushållning	8
Vision och mål	8
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	9
Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	10
Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	11
Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	12
Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan.....	12
Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik.....	13
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk.....	14
Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	14
Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare.....	
Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	
Ekonomisk analys.....	
Inledande ord	
Periodens resultat.....	
Jämförelse med föregående år	
Prognos helår 2022	

Ordförande har ordet

Vi gör bokslut och rapporterar hur årets första månader gått, samtidigt som vi får resultatet av revisorernas granskning av 2022 och arbetet med budget inför 2024 påbörjas.

En hektisk tid där vi ska vara i dåtid, framtid och i nuet. Vad säger oss dåtiden om hur året kommer att bli – har vi koll på de saker som påverkar oss och har vi i tillräckligt stor utsträckning kunnat förutspå vad som kommer ske under 2023?

Denna rapport ger oss en aning om vart året lutar.

Vi ser fortsatt påverkan på vår ekonomi på grund av inflationen och ökade uppräknings samt att antalet resande inte kommit upp i nivå med åren innan pandemin riktigt än. En av anledningarna till det är de förändrade arbetssätt som många organisationer utvecklat under pandemin. För oss internt är fokus på att utveckla en bra produkt framåt och framförallt gentemot företag och organisationer. Det ska vara enkelt för arbetsgivare att vara attraktiva med hjälp av bra resandelösningar med kollektivtrafik.

Intresset för kollektivtrafikmyndigheten har varit stort, främst då utifrån vår roll som arbetsgivare. Direktionen har beställt en grundläggande kartläggning av arbetsmiljön, detta för att kunna fatta de beslut som behövs för att kunna vara en naturlig del av Västernorrlands utveckling. Vi har fokus på en bra arbetsmiljö för våra medarbetare samt löner som är konkurrenskraftiga för att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare.

Sara Nylund

Ordförande

Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Förvaltningsberättelse

Vårt uppdrag

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik (SFS 2010:1065) och EU kollektivtrafikförordning (EG 1370/2007)

Kommunalförbundet uppdrag och arbetsformer beslutas av medlemmarna i styrdokumenterna *Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län*, *Samarbetsavtal för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län*, *Reglemente för förbundsdirektionen samt Reglemente för revisorerna*.

Kommunalförbundet leds av en förbundsdirektion som består av 9 ordinarie ledamöter.

Förbundsdirektionen fastställer vision och mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget. Förbundsdirektionen beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Direktionen ansvarar även för att:

- efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster,
- verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper samt
- verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet

I dialog med kommunalförbundets medlemmar definieras behovet av kollektivtrafik och administrativa resurser i en treårig mål- och resursplan. Direktionen beslutar om budget för nästkommande år grundat på planens första år.

Den upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda persontrafiken i Västernorrland kommuniceras med varumärket Din Tur.

Kommunalförbundet är delägare av Norrtåg AB som upphandlar den regionala tågtrafiken. Övriga bolag i koncernen är Bussgods i Västernorrland AB och AB Transitio. Vilande bolag är Västernorrlands läns Trafik AB (VLTAB).

Årets fyra första månader

- Under årets första månader har myndigheten genomfört dialoger med alla medlemsorganisationers utvalda tjänstemän och förtroendevalda. Det har dels varit medlemsdialoger med inriktning på trafik, framtagna förslag till ny förbundsordning och trafikförsörjningsprogram, dels ordinära budgetdialoger.
- Personalsituationen har varit ansträngd vid flera delar av verksamheten med anledning av hög arbetsbelastning och vakanser inom främst ekonomi och IT.
- Arbete med förberedelser och underlag för upphandling av ett nytt ramavtal för inköp av nya hållplatsskyltar.
- Arbete med förberedelser och underlag för upphandling av realtid, trafikstyrning samt presentationsstyrning. Upphandlingen innehåller även en option med möjlighet till inköp av ombordutrustning till bussarna.
- Ett arbete pågår med upphandlingen av nytt planeringssystem för samhällsbetalda transporter (färdtjänst, sjukresor med mera) och planen är att publicera underlaget i slutet av maj.
- Påbörjat arbete med upphandlingen för särskilda persontransporter med trafikstart juni 2025, under april har det genomförts SIU med trafikföretag, medlemmar och senior- och funktionsrättsorganisationer, samt även tagits fram ett inriktningsbeslut för upphandlingen beslut av direktionen. Tidplanen är att publicera i sep/okt med tilldelning i början av 2024.
- Dialog med Sundvalls kommun om behovet av fler hållplatslägen vid hållplats Stenstan. Dialogen har varit konstruktiv och det kommer att bygga ytterligare två hållplatslägen.
- Anpassningar och justeringar i linjesträckningar och resenärsinformation p g a alla arbeten som sker i väg inom framför allt Sundvalls tätort men även på andra platser i länet. Tyvärr påverkas ofta trafikens förutsättningar negativt med försämrad punktlighet.
- Arbete med att ta fram information, kostnadsberäkningar, konsekvensbeskrivningar till Timrå kommun inför beslut om avveckling av linje 630.
- Dessutom kommer linje 120 komma att få en ny körväg när nya hållplatsen vid Tallnäs är färdigbyggd.
- Projektet för nytt gemensamt betalsystem med övriga kollektivtrafikaktörer i norra Sverige har fortsatt. Arbete med att etablera en förvaltningsorganisation samt att få projektet att löpa enligt plan.

Omvärldsanalys och förväntad utveckling

I den postpandemiska värld vi verkar i så kan vi fortsatt se att resmönster har förändrats under pandemin. Det kollektiva resandet i länet ökade under 2022 och har fortsatt ökat något under första månaderna 2023 men ligger ändå i snitt 15 procent lägre än resandet innan pandemin. Enda undantagen är stadstrafiken i Härnösand som har ett ökat resande som kan kopplas till att Härnösands kommun i december 2021 gjorde om stadslinjenätet och utökade trafikutbudet samt att linje 50 har en positiv utveckling vilket till stor del kan kopplas till en besöksnäring i utveckling.

Även tågresandet har haft en bra utveckling efter pandemin och ligger i början av 2023 nära nivån innan pandemin. Även tågresandet har dock förändrats då färre köper periodkort men fler åker enstaka resor. Tågresandet varierar dessutom från månad till månad då det påverkas av trafikstörningar så som snöoväder och banarbeten. Löften från regeringshåll om fullt utbyggda banor är mycket viktigt för regionen och det kollektiva resandet men kommer fortsatt även innebära störningar i trafiken under barmarksperioderna.

Världen i stort och så även vår verksamhet påverkas av kriget i Ukraina och den påverkan på ekonomin som kriget har. Kostnadsutvecklingen generellt under 2022 var utmanande för både individer och verksamheter. Under 2022 så ökade index för busstrafiken med knappt 20 procent. Detta ska jämföras med tidigare år då index ökat någon enstaka procent. Utvecklingen hittills under 2023 tyder på en lägre kostnadsökningsgrad än 2023 men osäkerheterna gör det svårt att förutspå utfallet på helåret. Kostnadsökningarna slår direkt på kommunalförbundets medlemmar då intäkterna inte ökat i samma takt. Detta kan leda till att det inte finns resurser för trafikutveckling och i värsta fall till neddragning av trafik vilket i så fall motarbetar målen om ökat hållbart resande och omställningen av transportsektorn i stort.

Utvecklingen framåt är svår att förutspå. Vi kan tydligt se att förändringar i trafikutbud har direkt koppling till resandet. Där trafiken reducerats minskar resandet mer än länssnittet medan där utökning av trafik genomförts så har resandet ökat till mer än innan pandemin. För att nå länets mål om ökat resande krävs troligen satsningar på trafik. Detta i kombination med översyn av biljetter och priser måste ske på ett sätt som gör att nyttan av den offentliga finansieringen maximeras.

Glädjande i dessa tider är att det i vissa kommuner satsas på ny trafik. Inga beslut är fattade ännu men tester av anropsstyrd trafik såväl i tätort som på landsbygd är på gång i flera kommuner. Förutom att bidra till ökat resande så kan dessa tester även bidra till att hitta framtida flexibla, effektiva och attraktiva upplägg för kollektivt resande.

Två andra viktiga processer som påverkar utvecklingen framåt är antagandet av nytt trafikförsörjningsprogram och ny förbundsordning. Dessa dokument skapar, när de beslutats, en viktig ramförutsättning för det fortsatta arbetet och lägger grunden för ett samlat regionalt kollektivtrafiksystem som gagnar resenärerna.

Medarbetare

Hälsa och sjukfrånvaro

Vid rapporteringen per april redovisas endast den totala sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro (%)	2023 per april	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro	4,2	6,6	5,4	4,9	3,6

Sjukfrånvaro

Sjuktalet har sjunkit med 2,4 procentenheter jämfört med samma period föregående år.

Sjukfrånvaron var som högst under årets inledande månader och har därefter minskat. Riktvärdet på 3,5 procent har dock inte uppnåtts under perioden.

Löne- och medarbetarsamtal

Kollektivtrafikmyndigheten tillämpar individuell lönesättning. Med anledning av att det centrala löneavtalet sträcker sig fram t.o.m. 2024-03-31, var förutsättningarna inför årets löneöversyn kända. Löneöversynsprocessen startade därför upp i tid och de nya lönerna betalades ut under april månad. Alla medarbetare har erbjudits lönesamtal vilka genomförts under våren, medarbetarsamtal genomförs under hösten 2023

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och se till att arbetsmiljön är god. Arbetsmiljön följs kontinuerligt upp genom medarbetarsamtal, enhets/personalmöten, pulsmätningar och i tät samverkan med skyddsombud och möten med skyddskommittén.

Alla chefer och skyddsombud har tillsammans med HR påbörjat en gemensam arbetsmiljöutbildning där två träffar av tre har genomförts under perioden.

Medarbetarnas engagemang och välmående är viktigt och alla ska ges möjligheten att göra sin röst hörd. Under vecka 13 genomfördes en pulsmätning med fokus välmående. Svarsfrekvensen uppgick till 94% och totalt index för mätningen var 64.

Vid kansliet i Kramfors genomgick medarbetarna brandutbildning den 18 april. För medarbetarna i Ånge planeras brandutbildning till hösten.

Jämställdhet och mångfald

Av de 46 tillsvidareanställda är 50 procent kvinnor och 50 procent män i Kramfors, på Din Tur Kundcenter är 72 procent kvinnor och 28 procent män. Av visstidsanställda är det en könsfördelning på 43 procent kvinnor och 57 procent män. Vid rekryteringar eftersträvas jämställdhet och mångfald.

Inom myndigheten är fler kvinnor än män anställda. I ledningsgruppen är fördelningen två män och en kvinna.

Personalstruktur

Tal gäller enbart tillsvidare- och visstidsanställda per april respektive år.

Antal	2023	2022	2021	2020
Kvinnor	32	32	32	36
varav tillsvidareanställda	29	28	28	33
Män	21	22	24	25
varav tillsvidareanställda	17	19	21	19

Summa	54	54	56	60
varav tillsvidareanställda	46	47	49	52

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för kommunalförbundets styrning. Ett av kraven är att kommunalförbundet ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan innefattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att vi ska kunna redovisa att vi uppnått god ekonomisk hushållning är

- Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades i och med att *Budget 2022* antogs av förbundsdirektionen.

Metod

Målen ska utvärderas utifrån graden av uppfyllande. Indikatorerna ska vara utformade så att de ger svar på uppfyllande av verksamhetsmål och finansiellt mål som sammanfattningsvis ger underlag för måluppfyllnad.

Definition av måluppfyllnad:

- ↑ = mål uppfylls
- ➡ = mål uppfylls med vissa brister
- ↓ = mål uppfylls ej

Vision och mål

Visionen för kommunalförbundet är den regionalt gemensamma vision som finns med i den regionala utvecklingsstrategin *En hållbar och innovativ kollektivtrafik som inkluderar hela Västernorrland med resenären i fokus*.

De strategimål som anges i den regionala utvecklingsstrategin innebär sammanfattningsvis att Västernorrland ska ha positiv befolkningstillväxt, ökad tillgänglighet och stärkt innovationsförmåga.

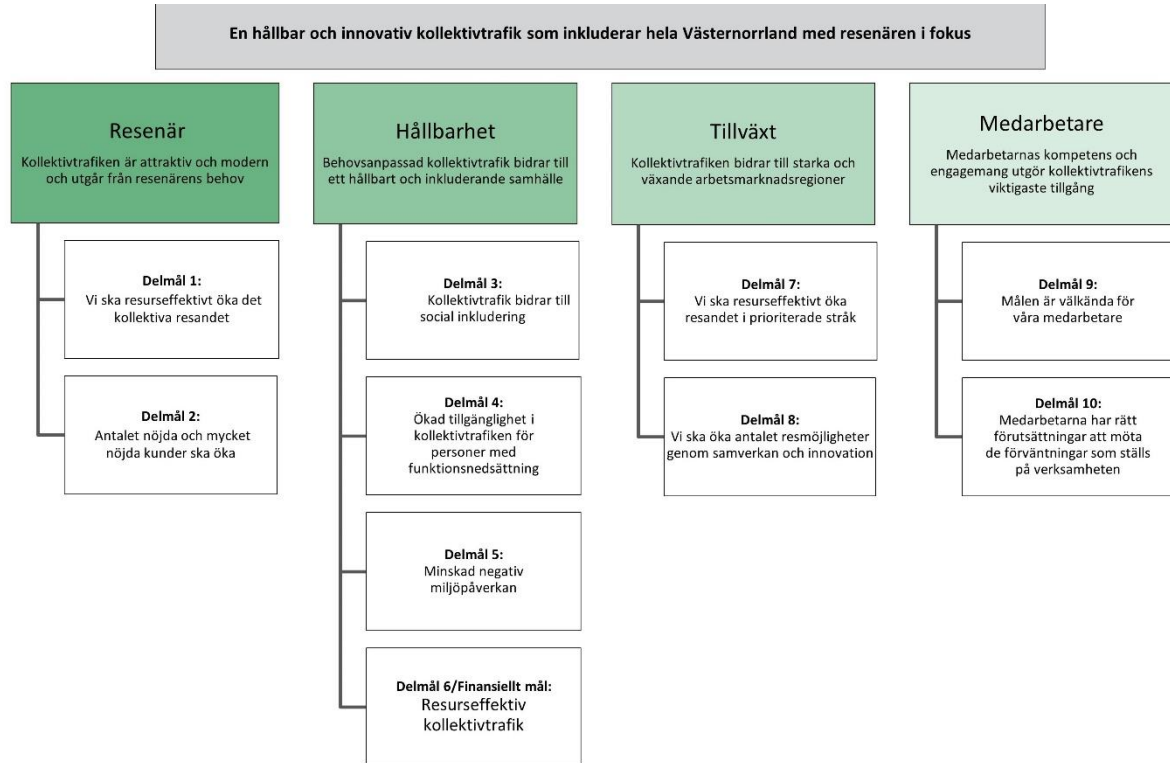
Kollektivtrafiken är en förutsättning för att uppnå ett funktionellt och attraktivt län. Kollektivtrafiken skapar möjligheter för invånarna att kunna arbeta och studera utanför boendeorten. Det leder till en bättre matchad arbetsmarknad och bättre förutsättningar för individer och organisationer att utvecklas i regionen. Dessutom skapar kollektivtrafiken möjligheter för en rik och aktiv fritid.

Övergripande målområden

Utifrån vision och strategimål i den regionala utvecklingsstrategin har fyra övergripande målområden för länets kollektivtrafik arbetats fram: *Resenär*, *Hållbarhet*, *Tillväxt* och *Medarbetare*. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som anger ett önskat tillstånd 2030.

Kollektivtrafiken i Västernorrland ska utgå från resenärens behov, bidra till ett hållbart och inkluderande samhälle med starka arbetsmarknadsregioner. För att åstadkomma det krävs att kompetenta och engagerade medarbetare får rätt förutsättningar att verka.

Tio delmål konkretiserar de övergripande målen. Kopplat till varje delmål har strategiskt viktiga åtgärder identifierats för att de övergripande målen ska uppnås till 2030. Delmålen följs upp årligen. Delmålet om resurseffektiv kollektivtrafik utgör även kommunalförbundets finansiella mål.

Bild 1: Målbild för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län enligt Dir 17-16 Mål för Kollektivtrafikmyndigheten 2030

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad	↓		
Analys Bedömningen är att målet inte uppnås. Målsättningen från 2021 är att resandet 2023 ska uppgå till 95 procent av resandet 2019. Just nu ser prognosen ut att istället nå en återhämtning på cirka 85 procent. Förändrade resmönster och minskat antal asylsökande tros vara den huvudsakliga skillnaden. En faktor att ta med i jämförelsen är dock även att det skett neddragningar i trafik i vissa kommuner under pandeminåren vilket har en viss påverkan.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Målvärde 2023	Utfall 2022
Antalet påbörjade kollektivtrafikresor med den upphandlade kollektivtrafiken i förhållande till föregående år (exl. skolkort). Förändring i %	6%	44%	-38%	+10%	7 607 277

Andelen som instämmer i påståendet "Avgångs-tiderna passar mina behov" (%) ¹ <i>Nationellt snitt</i> ² .	59/31 67/53	54/30 67/50	-	65/45	54/30 67/51
Hitta information: Andelen som instämmer i påståendet "Det är enkelt att få information om resan (avgångstider, biljettpreiser mm) (%) <i>Nationellt snitt</i>	76/76 77/78	74/72 77/77		72/67	68/67 78/78
Enkelhet: Andelen som instämmer i påståendet "Det är enkelt att resa med Din Tur" (%) <i>Nationellt snitt</i>	70/45 74/61	66/43 74/59		72/55	68/42 75/60
Trygghet: Andelen som instämmer i påståendet "Det känns tryggt att resa med Din Tur" (%) <i>Nationellt snitt</i>	71/62 72/66	70/57 67/60		73/62	69/58 70/64

Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad	↓		
Analys: Bedömningen är att målet inte uppnås. Utfallet av alla indikatorvärdena till och med april ligger under riktvärdena.			

Indikatorer för att följa upp målet ³	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Målvärde 2023	Utfall 2022
Nöjdhet med bolaget (andelen av svarande som är nöjda med Din Tur) (%)	59/44	57/40	-	60/51	57/40
<i>Nationellt snitt</i>	59/53	59/51			60/52
Nöjdhet med senaste resan (andelen av svarande som är nöjda med sin senaste resa med Din Tur) (%)	78/79	73/74	-	81/79	78/78
<i>Nationellt snitt</i>	76/78	78/78			78/78
NPS (Net Promoter Score dvs andel som skulle rekommendera vänner och bekanta att resa med Din Tur) (%)	30/19	28	-	35/25	26/16
<i>Nationellt snitt</i>	32/26	31			33/26

¹ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx=antal procent av resenärer(kunder) / yy antal procent av allmänheten.

² Nationellt snitt är medelvärde i Kolbars nationella undersökning av alla medverkande aktörer inom kollektivtrafikområdet.

³ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad			
Analys: Bedömningen är att målet uppfylls med vissa brister. Enbart indikatorn gällande hur enkelt det är att köpa biljetter och kort har inte uppnåtts, vilken dock är nära att uppnås. Upphandling av ny resenärsapplikation förväntas ge positiva effekter på hela målet.			

Indikatorer för att följa upp målet ⁴	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Antalet användare av Din Tur-app <i>Genomsnitt/mån t o m april</i>	40 032	37 339	26 694	31 000	31 336
Bemötande ombord: Andel som instämt i påståendet "Förarna och ombordpersonalen har ett trevligt bemötande"	76/77	75/76	-	74/74	73/73
<i>Nationellt snitt</i>	77/77	73/74			75/75
Köpa biljetter och kort: Andel som instämmer i påståendet "Det är enkelt att köpa Din Turs biljetter och kort"	80/77	69/67	-	74/74	69/68
<i>Nationellt snitt</i>		79/78			80/79

⁴ Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad	↓		
Analys: Bedömningen är att målet inte uppfylls. Stora resurser har lagts och läggs på att få ordning på realtidssystemet och hållplatsutrop men vi har inte lyckats helt ännu. Ny resenärsapplikation och upphandling av ny lösning för realtid förväntas bidra positivt till måluppfyllnad.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Bemötande kring service/information: Andel som instämt i påståendet "Personalen på kundcenter/trafikupplysning har ett trevlig bemötande"	69/68	43/46	-	70/70	54/51
<i>Nationellt snitt</i>	71/70	67/66			
Information ombord: Andel som instämt i påståendet "Jag får den information jag behöver ombord"	56/60	55/56	-	65/63	55/56
<i>Nationellt snitt</i>	75/76	72/73			73/73
Information inför resan: Andel som instämmer i påståendet "Det är enkelt att få information inför resan (avgångstider, biljettpreiser mm)"	78/78	74/72	-	70/67	68/67
<i>Nationellt snitt</i>	78/78	77/77			78/78

Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad	↓		
Analys: Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Den huvudsakliga anledningen är att kollektivtrafiken fortsatt har en lägre andel av det totala motoriserade resandet än innan pandemin. Kollektivtrafiken körs på fossilfritt drivmedel men konkurrerar samtidigt med en allt modernare bilflotta som elektrifieras i snabb takt. Under 2022 togs tre elbussar in i Sundsvalls stadstrafik men det bidrar marginellt till minskade utsläpp från kollektivtrafiken.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Kollektivtrafikens marknadsandel i förhållande till det motoriserade resandet (%)	11	10	-	11	10
Mängden kväveoxider i linjelagd trafik per förbrukad kilowattimma (g/kWh) (FRIDA) ⁵	Saknas	1,0	-	1,29	1,0
Energianvändning per produktionskilometer i linjelagd trafik (kWh/km) (FRIDA)	Saknas	3,3	-	3,0	3,3
Biodrivmedelsandel per produktionskilometer (%) (FRIDA)	Saknas	99	-	99	99,1

⁵ Statistik ur FRIDA avser kvartal.

Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad			
Analys: Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Nettokostnad per resa (kr)			-	45	
Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad ⁶ (%)			-	19,0	17,8
<i>varav landsbygdstrafik</i>				15,5	16,9
<i>varav tätortstrafik</i>				23,5	22,4
Antal kollektivtrafiklinjer med i genomsnitt färre än fem resenärer/tur ⁷	11	15	33	23	25
Andel samordnade sjukresor (%)	51,46	42,77	-	53	43,38
Andel samordnade färdtjänstresor (%)	57,09	49,34	-	54	52,36
<i>Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun</i>					
Kostnad per produktionskilometer (SÄKO) (kr)	27,94	24,80	-	24,8	27,18

⁶ Självfinansieringsgrad är andelen av trafik kostnader för tätort- och landsbygdstrafik, som täcks av externa biljettintäkter.

⁷ Totala antal kollektivtrafiklinjer i Västernorrland län är 119 linjer.

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad			
Analys: Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Generellt så ligger resandet första tertialen cirka 15 procent under 2019 års nivå. Det skiljer dock mycket mellan olika linjer och trafikområden. Linje 50 och Härnösands stadstrafik har en positiv utveckling. Linje 201 har en något bättre utveckling än länet i stort. Övriga regionala linjer samt stadstrafiken i Örnsköldsvik och Sundsvall ligger något sämre än länssnittet. Neddragningar i trafik har sedan 2019 genomförts ibland annat Sundsvall och Örnsköldsvik vilket påverkar. För att nå uppsatta mål krävs troligen satsningar på trafik samt reviderat produktutbud så nya resenärer kommer in i kollektivtrafiken då befintliga resenärer reser mindre på grund av förändrade resmönster.			

Indikatorer att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Antal resor i de prioriterade stråken	2 759 691	2 414 155	1 641 224	7 810 000	7 211 258
Landsbygdstrafik (50, 90, 120, 141, 142 191, 201, 611)	506 296	435 592	310 343	1 530 000	1 427 633
Tätortstrafik (Sundsvall O14/15)	1 656 563	1 487 695	1 037 601	4 710 000	4 324 990
Tätortstrafik (Örnsköldsvik O6)	423 170	363 543	228 139	1 080 000	1 018 594
Regional tågtrafik (Norrtåg alla produkter)	173 662	127 334	65 141	490 000	440 041

Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad			
Analys: Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Viktiga faktorer för att nå måluppfyllnad är att en ökad biljettsamverkan kommer till. Vad avser övrig biljettsamverkan sker arbetet inom ramen för biljett- och betalsamarbetet med övriga norrlandslän. Antalet användare av Din Turs-app har ökat.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Utbudsförändring genom biljettsamverkan	0	0	-	2	0
<i>SJ Mittbanan (antal dubbelturer/må-fre)</i>	0	0		-	0
<i>SJ Botniabanan (antal dubbelturer/må-fre)</i>	0	0		25	22
<i>X-trafik (antal dubbelturer tåg och buss /må-fre)</i>					
Andel produkter som är digitaliserade ⁸ (%)	36	36	20	70	36
Antalet användare av Din Tur-app, genomsnitt/mån	40 032	37 339	26 694	31 000	31 366

⁸ Produktutbud: Periodkort/Reskassa, Enkelbiljett, Företagskort, Skolkort, Barnkort (gratis), totalt fem, varav enkelbiljett är digitaliserad per augusti 2019.

Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad			
Analys: Delmålet följs upp vid både medarbetarsamtal och medarbetarundersökning. Indikatorer för att följa upp delmålet saknar dock värde vid T1 då medarbetareundersökning med indikatorn genomförs hösten 2023. Baserat på vad som framkommit vid medarbetarsamtalen är bedömningen att målet inte kommer att uppfyllas.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Andelen medarbetare som upplever att målen genomsyrar hela myndigheten (%)	-	-	-	70	-
Andelen medarbetare som upplever att de har mål kopplat till sitt arbete (%)	-	-	-	90	-

Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten

	Årsprognos T1		
Måluppfyllnad	↓		
Analys: Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Indikator om medarbetarindex saknar värde vid T1 då medarbetareundersökning med detta index genomförs hösten 2023. Sjuktalet har sjunkit jämfört med motsvarande period tidigare år och mot helår 2022. För att främja medarbetarnas goda hälsa uppmuntras till friskvårdsaktiviteter, en roll som hälsoinspiratör har därför tillsatts för att stärka detta arbete. Bland andelen medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidraget syns däremot en minskning.			

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Utfall april 2021	Riktvärde 2023	Utfall 2022
Medarbetarindex, hämtat ur medarbetarundersökning (MI) (%)	-	-	-	70	67
Sjuktalet (%)	4,2	6,6	5,4	3,5	4,6
Antalet friskvårdstimmar registrerade i Agda (h)	99	115	85	475	294
Andelen av medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidrag (%)	31	30	36	70	46

Ekonomisk analys

Periodens resultat

Årets fyra första månader visar nettokostnader om 287 mnkr. Vid en jämförelse med budgeten för samma period är verksamhetens nettokostnader 5,4 mnkr högre. En stor del härrör sig till de indexerade kostnaderna som till viss del legat lägre i budget.

De subventionerade intäkterna har minskat med nästan 9% jämfört med budget. Subventionernas återhämtningsgrad för seniorer har inte följt samma mönster som övriga subventionerade grupper och intäktsminskningen på subventionstotalen är 3,3 mnkr jämfört med budget för motsvarande period.

Första tertialets resultat visar på en total kostnadsökning på 9,7 mnkr jämfört med budget.

Belopp, mnkr	Utfall Tertial 1 2023	Budget Tertial 1 2023	Budget- avvikelse	Avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	54,8	56,1	-1,3	-2,3
Verksamhetens kostnader	-287,0	-281,6	-5,4	1,9
Avskrivningar och nedskrivningar	-0,4	-0,6	0,2	-37,9
Verksamhetens nettokostnad	-232,6	-226,2	-6,4	2,8
Kommunala biljettsubventioner	34,1	37,3	-3,3	-8,8
Medlemsbidrag	198,6	188,8	9,7	5,2
Verksamhetens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Jämförelse med föregående år

Vid en jämförelse med samma period för 2022 så har nettokostnaderna ökat med nästan 25 mnkr, det beror främst på indexkostnaderna som ökat från 24% till 39% vilket motsvarar nästan 20 mnkr från motsvarande tid föregående år. Subventionerna och intäkterna har ökat med 14 respektive 12% och beror delvis på en höjning av biljettpiserna från motsvarande tid förra året.

Belopp i mnkr	Utfall T1 2023	Utfall T1 2022	Förändring 2023–2022	Förändring (%)
Verksamhetens intäkter	54,8	49,0	5,9	12,0
Verksamhetens kostnader	-287,0	-256,3	-30,8	12,0
Avskrivningar	-0,4	-0,6	0,2	-38,2
Verksamhetens nettokostnader	-232,6	-207,9	-24,7	11,9
Kommunala biljettsubventioner	34,1	29,9	4,2	14,0
Medlemsbidrag	198,6	178,1	20,5	11,5
Verksamhetens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Balanskravet

Balanskravet innebär att kommunalförbundets intäkter ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett underskott mot balanskravet ska återställas inom de tre kommande budgetåren. Enligt balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar avräknas mot balanskravet. Balanskravsutredningen visar att balanskravsresultatet för perioden är 0 mnkr. Eftersom kommunalförbundet finansieras av medlemmarna innebär det att såväl positiva som negativa resultat fördelas på medlemmarna i efterskott vid bokslutet och att balanskravet kommer att uppfyllas. I resultatet ingår inte några underskott från tidigare år som ska återföras.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 54,8 mnkr och 1,3 mnkr lägre än budget, motsvarande 2,3 procent. Biljettintäkter busstrafik och intäkter skolkort ligger lite lägre än budget med 0,6 respektive 0,4 mnkr. Intäkter tågtrafik är intäkter som hör till Norrtåg men går in i våra system och redovisas med samma summa på kostnadssidan så resultateffekten är noll för myndigheten.

Verksamhetens intäkter, mnkr	Utfall 2023	Budget 2023	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Biljettintäkter busstrafik	30,6	31,2	-0,6	-1,9
Intäkter skolkort	6,5	6,9	-0,4	-6,4
Intäkter tågtrafik	2,5	3,0	-0,5	-16,3
Bidrag, Samverkande system	1,2	1,2	0,0	-0,1
Tåghyra	10,7	10,6	0,1	100,0
Resplusintäkter	1,3	1,4	0,0	-0,9
Kundservice och anropsstyrdtrafik	0,7	0,5	0,2	38,6
Reklam på buss	0,6	0,2	0,4	169,1
Bussgodsintäkter	0,1	0,2	-0,1	-54,2
Färdtjänsthandläggning	0,4	0,4	0,0	4,0
Färdtjänstsamordning	0,0	0,2	-0,2	-100,0
Persontransporter	0,1	0,2	-0,1	-51,0
Avgift för kortämne	0,1	0,2	-0,1	-59,3
Tilläggsavgift biljettkontroll	0,1	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,1	0,0	0,1	100,0
Summa	54,8	56,1	-1,3	-2,3

Biljettintäkter för linjelagd busstrafik

Biljettintäkter från linjelagd busstrafik fördelas efter den sträcka som resenären åker, till den medlem som finansierar linjen. För busslinjer som berör flera medlemmar fördelas intäkten utifrån vilken medlem som finansierar den aktuella linjen, eller hur lång sträcka resenären har färdats inom respektive medlems sträcka.

Vid en jämförelse mot budgeten är förändringen 0,6 mnkr lägre intäkter. Störst effekt kan noteras i Örnsköldsvik med minus 0,4 mnkr och för Regionen med 0,5 mnkr.

Biljettintäkter per medlem (mnkr)	Utfall T1 2023	Budget T1 2023	Budget- avvikelse	Avvikelse (%)
Härnösand	0,4	0,3	0,1	25,1%
Kramfors	0,6	0,5	0,1	13,1%
Sollefteå	0,9	0,9	0,0	0,7%
Sundsvall	17,0	17,1	0,0	-0,1%
Timrå	1,2	1,1	0,1	12,0%
Ånge	0,1	0,1	0,0	-8,0%
Örnsköldsvik	4,5	4,9	-0,4	-8,2%
Region Västernorrland	5,9	6,4	-0,5	-7,4%
Summa intäkter	30,6	31,2	-0,6	-2,0%

Norrtåg

Kostnaderna för Norrtåg förväntas bli 5,7 mnkr lägre än budget för helåret främst på grund av ökad omsättning och ett omförhandlat avtal om Lyckseletrafiken.

	Resultat T1 2023	Budget T1 2023	Budget- avvikelse	Budget- avvikelse (%)	Årsbudget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse Årsbudget- årsprognos
Sammanställning nettokostnad							
Norrtåg							
Intäkter	2 511 705	3 000 000	-488 295	-16%	9 000 000	7 535 115	-1 464 885
Fordonshyra	10 692 777	10 600 000	92 777	1%	31 800 000	33 325 000	1 525 000
S:a intäkter Norrtåg	13 204 482	13 600 000	-395 518	-3%	40 800 000	40 860 115	60 115
Kostnader Norrtåg							
Kostnad Drift Norrtåg	-26 371 047	-29 426 333	3 055 286	-10%	-88 279 000	-82 557 000	5 722 000
Kostnad Biljettgiltighet Norrtåg	-2 511 705	-3 000 000	488 295	-16%	-9 000 000	-7 535 115	1 464 885
Kostnad fordonshyra	-10 490 855	-10 600 000	109 145	-1%	-31 800 000	-33 325 000	-1 525 000
S:a kostnader Norrtåg	-39 373 607	-43 026 333	3 652 727	-8%	-129 079 000	-123 417 115	5 661 885
S:a nettokostnader Norrtåg	-26 169 125	-29 426 333	3 257 208	-11%	-88 279 000	-82 557 000	5 722 000

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 287,0 mnkr och budget till 281,6 mnkr, vilket innebär högre kostnader än budget motsvarande 5,4 mnkr. I kostnaderna för perioden ingår fordonshyra med 10,5 mnkr, denna kostnad har vidarefakturerats tidigare år och i och med det netto redovisats. Trafikkostnaderna på 180,7 mnkr är 4,2 mnkr högre än budgeterat.

Verksamhetens kostnader (mnkr)	Utfall T1 2023	Budget T1 2023	Budget- avvikelse	Avvikelse (%)
Linjelagd busstrafik, exkl. avskrivning	-180,7	-176,5	-4,2	2%
Särskild persontrafik inkl. miljöincitament	-42,7	-38,0	-4,7	12%
Tågtrafik inkl. biljettgiltighet	-28,9	-32,4	3,5	-11%
Fordonshyra	-10,5	-10,6	0,1	-1%
Administrativa kostnader	-19,3	-19,6	0,3	-1%
Bankkostnad inkl. försäljningsprovision	-2,0	-1,7	-0,2	13%
Stationsavgifter	-1,1	-0,7	-0,4	53%
Biljettsamverkan Xtrafik	-1,0	-1,3	0,3	-25%
Kompletteringstrafik	-0,5	-0,4	-0,1	22%
Realtid, drift och underhåll	-0,4	-0,3	0,0	9%
Summa verksamhetens kostnader	-287,0	-281,6	-5,4	2%

Linjelagd busstrafik

De totala trafik kostnaderna för linjelagd busstrafik uppgår till 128,9 mnkr till och med april och är i princip samma som föregående års period.

Avvikelsen av index jämfört med föregående år är 19,8 mnkr högre. Indexkorgarna påverkas till stor del av priset på HVO 100 som är beroende av den stora prisökningen på råolja och vegetabiliska oljor, främst till följd av kriget i Ukraina. Andra komponenter i indexkorgarna har också stigit kraftigt som KPI och Stibor räntan.

Miljöincitamentet, som baseras på i hur stor andel av drivmedel som körs på förnyelsebara drivmedel, kvarstår på samma nivåer som tidigare år.

Förstärkningstrafik avser sådan trafik som utförs för att möta tillkommande behov inom tidtabellslagd trafik inom Trafikuppdraget. Förstärkningstrafiken syftar till att få med alla kunder och kan utföras tillfälligt eller mer långsiktigt samt på hel linje eller del av linje. Förstärkningstrafik förekommer både i form av oplanerad förstärkningstrafik och av planerad förstärkningstrafik. Planerad förstärkningstrafik kan uppstå vid trafikomläggning till följd av ombyggnad av vägnät.

Trafikkostnader (mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring 2022–2021	Förändring (%)
Trafikkostnad	-128,9	-128,8	-0,1	0,1
Index	-51,2	-31,4	-19,8	63,0
Miljöincitament	-0,4	-0,5	0,0	-6,3
Förstärkningstrafik	-0,2	-0,3	0,1	-23,9
Summa	-180,7	-161,0	-19,7	12,3

I jämförelse med budget har kostnaderna ökat med 1,8 mnkr för de avtalade trafik kostnaderna. I utfallet ligger kostnader för två elbussar i Sundsvall och optioner på hållplatsutrop och fossilfridrift som inte var med i budget. De indexerade kostnaderna är 2,8 mnkr högre i utfallet för de fyra första månaderna. I budgeten ligger indexkorgarna på 35% respektive 42,5% beroende på trafikområde och trafikoperatör. Utfallet för T1 är till största delen de indexkorgar som uppdaterades i december och som gäller för de tre första månaderna vilket var 38,8% och 41,5%.

Avtalade trafikknkostnader (mnkr)	Utfall T1 2023	Budget T1 2023	Budget- avvikelse	Avvikelse (%)
Avtalade Trafikkostnad	-128,9	-127,0	-1,8	1%
Indexerade trafikknkostnader	-51,2	-48,3	-2,8	9%
Miljöincitament	-0,4	-0,6	0,2	-0,3
Förstärkningstrafik	-0,2	-0,5	0,3	-0,9
Summa	-180,7	-176,5	-4,2	2,4%

Särskild persontrafik

Kostnaden för den särskilda persontrafiken uppgår till 42,7 mnkr per tertial 1 och budgeten motsvarande period uppgår till 38,0 vilket medför en avvikelse om 2 procent. Indexjusteringar utförs kvartalsvis i efterskott och indexhöjningen är kvar på nivåer om drygt 20 procent, undantaget Ånge kommun där ökningen är på drygt 35 procent.

Kostnaden för Region Västernorrlands sjukresor uppgår till 25,4 mnkr och budgetavvikelsen visar 9 procent vilket motsvarar 2,1 mnkr. Antalet sjukresor har under perioden ökat med 2 423 resor till 44 332 och kostnaden har ökat med 2,3 mnkr jämfört med föregående år. Andelen samordnade resor har ökat med 8 procent till 51 procent vilket medför högre besparingar.

Antalet färdtjänstresor har per tertial 1 ökat med 19 procent jämfört med föregående år vilket medför högre kostnader för samtliga kommuner.

Ånge kommun redovisar 29 procent högre kostnader i jämförelse mot budget. Resorna har ökat med 37 procent till 3 884 per april vilket resulterar i en kostnadsökning om 0,5 mnkr jämfört med året innan.

För Timrå kommun visar budgetavvikelsen på 14 procent högre kostnader vilket motsvarar 0,2 mnkr. Antalet resor för perioden har ökat med 1 960 till 9 494.

I Härnösands kommun är skillnaden mellan utfall och budget en ökning med 0,2 mnkr. I jämförelse med föregående år är kostnadsökningen 0,4 mnkr och resandeökningen 24 procent vilket motsvarar 2 010 resor.

Budgetavvikelsen för Kramfors kommun visar 26 procent i högre kostnader. Resandet har i jämförelse med föregående år ökat med 2 434 resor till 13 338 resor vilket bidrar till en ökad kostnad med 1,3 mnkr.

Kostnaden för Sollefteå kommun har ökat med 0,5 mnkr jämfört med året innan och utfallet är 0,4 högre än budgeterat. Resandeökningen visar 12 procent till 10 265 resor per tertial 1.

För Örnsköldsviks kommun är kostnaden 6 procent högre än budgeterat vilket motsvarar 0,3 mnkr. Jämfört med samma period föregående år har resandet ökat med 12 procent till 16 192 resor vilket ger en kostnadsökning på 18 procent.

Särskild persontrafik mnkr	Utfall Tertial 1 2023	Budget tertial 1 2023	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall Tertial 1 2022	Förändring 2023–2022	Förändring 2023–2022 (%)
Region Västernorrland	-25,4	-23,3	-2,1	9%	-23,2	-2,3	10%
Ånge kommun	-2,2	-1,7	-0,5	29%	-1,6	-0,5	32%
Sundsvalls kommun	0,0	0,0	0,0	0%	0,0	0,0	0%
Timrå kommun	-1,6	-1,4	-0,2	14%	-1,1	-0,4	36%
Härnösands kommun	-1,7	-1,5	-0,2	14%	-1,3	-0,4	30%
Kramfors kommun	-4,7	-3,7	-1,0	26%	-3,4	-1,3	37%
Sollefteå kommun	-2,6	-2,2	-0,4	19%	-2,1	-0,5	22%
Örnsköldsviks kommun	-4,5	-4,3	-0,3	6%	-3,8	-0,7	18%
Summa	-42,7	-38,0	-0,7	2%	-36,6	-6,0	16,5%

Verksamhetens nettokostnad fördelad per medlem

Nedan redovisas nettokostnad per medlem. I nettokostnaden exkluderas kommunernas intäkter för subventionerade produkter eftersom det är en intäkt för kommunalförbundet men tillika en kostnad hos respektive kommun med subventionerade produkter.

Medlemmarnas nettokostnad (mnkr)	Utfall T1 2023	Budget T1 2023	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Region Västernorrland	-96,6	-95,9	-0,7	0,7%
Ånge kommun	-5,2	-4,7	-0,5	9,9%
Sundsvalls kommun	-55,5	-52,8	-2,8	5,3%
Timrå kommun	-7,8	-7,9	0,2	-1,9%
Härnösands kommun	-13,2	-14,5	1,3	-9,2%
Kramfors kommun	-11,7	-11,0	-0,7	6,4%
Sollefteå kommun	-9,0	-8,1	-0,9	10,6%
Örnsköldsviks kommun	-33,7	-32,3	-1,4	4,2%
Summa	-232,6	-227,2	-5,4	2,4%

Medlemsbidrag fördelad per medlem

I medlemsbidraget ingår även intäkter för subventionerade produkter. Medlemsbidraget uppgår till 198,5 mnkr vilket kan jämföras med budget på 189,9. Samtliga medlemmar har avvikelse mot budgeten.

Störst fluktuation mellan budget och utfall har Sundsvalls kommun, Örnsköldsviks kommun och Härnösand. För Sundsvall består differensen mot budget främst att kostnaderna för index blev mycket högre än budgeterat (2,2 mnkr) och minskade subventionsintäkter för seniorer (4,8 mnkr).

Medlemsbidrag (mnkr)	Utfall T1 2023	Budget T1 2023	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Region Västernorrland	95,6	94,6	1,0	1,1%
Ånge kommun	5,2	4,7	0,5	9,9%
Sundsvalls kommun	44,5	37,3	7,2	19,2%
Timrå kommun	7,8	7,9	-0,2	-1,9%
Härnösands kommun	1,5	4,4	-3,0	-67,0%
Kramfors kommun	11,7	11,0	0,7	6,4%
Sollefteå kommun	9,0	8,1	0,9	10,6%
Örnsköldsviks kommun	23,4	21,8	1,6	7,2%
Summa	198,5	189,9	8,6	4,5%

Prognos helår 2022

Prognosen för helåret drivs främst av kostnaderna avseende index, tilläggstrafik, SÄKO-kostnader och korrigeringar av subventionsintäkter. De subventionerade biljetterna visar kraftig avvikelse mot budgeten och justeras därför ned inför resterade del av året.

Belopp i mnkr	Utfall T1 2023	Utfall T1 2022	Förändring 2023–2022	Förändring (%)	Årsbudget 2023	Årsprognos 2023	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	54,8	49,0	5,9	12,0	165,4	160,2	-5,2	3,2
Verksamhetens kostnader	-287,0	-256,3	-30,8	12,0	-844,9	-870,3	-25,3	-2,9
Avskrivningar	-0,4	-0,6	0,2	-38,2	-1,9	-1,8	0,1	3,3
Verksamhetens nettokostnader	-232,6	-207,9	-24,7	11,9	-681,5	-711,9	-30,4	-4,3
Kommunala biljettsubventioner	34,1	29,9	4,2	14,0	112,0	101,4	-10,6	10,4
Medlemsbidrag	198,6	178,1	20,5	11,5	569,5	610,5	41,0	-6,7
Verksamhetens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen visar på ett negativt årsresultat på 41,0 mnkr mot budget. De stora differenser som analyserats är biljettsubventioner seniorer Sundsvall som missbedömdes i budgeten där det budgeterades efter återhämtningsgrad på 95 % på 2019 års nivå vilket gjorde att intäkterna överskattades. I prognosen är subventionerna uppräknade till årsprognos efter utfallet för T1 vilket ger lägre intäkter med 14 mnkr på den specifika produkten medan totalen för subventioner utgör en minskning med nästan 11 mnkr mot budget.

På kostnadssidan står SÄKO-kostnader för en negativ påverkan på nästan 15 mnkr mot budget. Indexkostnaderna är nästan 13 mnkr högre i prognosen än budget. Här skiljer det lite på trafikområdena eftersom det är olika indexkorgar beroende på vilken operatör som trafikerar vilket område. De trafikområden som har Nobina som operatör har större differenser på indexkostnaderna eftersom den budgeterade nivån på indexet låg på 35 % och nu i prognosen ligger på senast kända index som är 40,4%. Mittbuss index uppskattades i budgeten till 42,5% och nu i prognosen till senast kända som för den indexkorgen blir 42,2 %. Norrtågs kostnader har prognostiserats med nästan 5 Mnkr lägre än budget där ett omförhandlat avtal om Lyckseletrafiken och ökad omsättning är de största

beståndsdelarna. En avisering om hyreshöjning beroende på ökade räntekostnader har precis i dagarna kommit från Transitio vilket inte är med i Norrtågs prognos.

Trafikavtalens kostnader har en samlad differens på 5 mnkr i högre kostnader mot budget. Här har det bland annat jämförts med budget tillkommit optionsavtal på hållplatsutrop och fossilfri drift (1,0 mnkr), elbussar Sundsvall (0,5 mnkr), övriga trafikförändringar (0,5 mnkr) och Paxa bussar i Sundsvall och Sollefteå tätort som i prognosen har beräknats komma i gång i tre månader i Sundsvall (1,0 mnkr) och två månader i Sollefteå (0,5 mnkr) under 2023. För Paxa bussarna har bara kostnaderna tagits med i prognosen och inga intäkter är beräknade för motsvarande period på grund av för stor osäkerhet om eventuell storlek på dessa intäkter.

Medlemsbidrag fördelad per medlem

Prognosens utfall gentemot budget per medlem inklusive subventioner.

Medlemsbidrag (mnkr)	Årsbudget	Årsprognos	Budget- avvikelse	Avvikelse (%)
Region Västernorrland	283,9	291,4	-7,5	-2,6%
Ånge kommun	14,1	15,6	-1,5	-9,8%
Sundsvalls kommun	112,2	136,3	-24,0	-17,6%
Timrå kommun	23,8	23,2	0,6	2,6%
Härnösands kommun	13,3	9,8	3,5	35,2%
Kramfors kommun	32,9	35,6	-2,6	-7,4%
Sollefteå kommun	24,3	25,8	-1,5	-5,9%
Örnsköldsviks kommun	65,4	72,5	-7,1	-9,8%
Summa	569,5	610,5	-41,0	-6,7%